

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svppvtatio Annorvm Mvndi. D. M. Lvtheri

Luther, Martin

Vuittembergæ, 1541

VD16 L 6716

De Septvaginta Hebdomadibus Danielis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31817

DE SEPTVAGINTA HEB-
domadibus Danielis.

IDEAMVS NVNC DANIE-
lon de Hebdomadibus. Ab exitu
verbi de reedificanda Ierusalem &c.
Contemptis (hac vice) diuersis opi-
nionibus, vnam apprehendamus, sci-
licet exitum verbi esse intelligendum,
coepisse anno .2. Darij, Vbi non ver-
bum hominis, sed Dei, p Haggai & Zachariam egres-
sum est. Nec est necesse initium istius exitus vel ver-
bi accipere eo anno, quo est Danieli reuelatum. Est
enim anno primo Darij & Cyri (vt supra in textu) ei re-
uelatum, cum iam impleti & finiti essent. 70. anni deso-
lationis. Sicut non est necesse initium eorundem. 70.
annorum sumere eo tempore, quo Ieremiae fuit reuela-
tum, scilicet .4. anno Zedech, vel Ioiakim, vt aliqui lu-
dai & Lyra faciunt, Quia Daniel, & .2. Paralip. vlt. &
Esre primo, satis docent, annos desolationis coepisse a
destrueta Ierusalem. Et pertinet illud verbum Iere-
miae de desolatione, nihil ad hoc verbum, de quo Da-
niel nouam accipit reuelationem, post finitos .70. an-
nos, iam egresso verbo soluendae captiuitatis. Nihil eti-
am Ieremias dicit de aedificanda Ierusalem, Sed de re-
uocando populo post. 70. annos, quod ita factum &
impletum est.

Igitur nouum verbum post Ieremiae verbum pre-
dicit Angelus, nec signat ei initium exitus, quia futura
pphetat, non pro Daniele, sed pro populo suo. Diuidit
igitur Angelus. 70. hebdomadas in. 7. in. 62. & in .1.
scilicet, septem hebdomadibus reparabitur platea &

B b fossa

fossa in angustia temporum. Hæc impleta docet li-
ber Nehemiæ, Qui, 20. anno Darij venit, & vix perficere
muros, cum interim à .2. anno Darij per. 18. annos
multa passi essent in angustia illa temporis, impediens
tibus gentibus opus, verbo Dei mandatum, Nam an-
tea à tempore Cyri per. 24. annos simpliciter iacebat
opus, prohibitum à rege Persarum Cambyse.

Dat igitur Angelus reparationi Ierusalem. 7. heb-
domadas .i. 49. annos, Tot enim annis ab anno .2. Da-
rij vix est restituta Ierusalem, ita vt plateam & fossam
haberet (sic Angelus loquitur) .i. vt haberet politiam
constitutam in platea & pace, Et fossam .i. murum, mu-
nitionem contra bellum & hostes, Da gehört zeit zu/
das eine Stad angericht werde / beide zum Regi-
ment vñ wider die feinde / das beyde im schwang
gehe vnd stehe.

Isti anni sunt impleti anno. 5. Artazerxis Mne-
monis, Adhuc gubernante Nehemia & Ioiakim sacerdos
te &c.

Et post hebdomadas. 62. excidetur Christus, Et
nihil ei, .62. hebdomadæ sunt. 434. anni, Qui si-
mul iuncti cum. 49. seu .7. hebdomadis, faciunt. 483.
Tot sunt anni ab anno. 2. Darij, post quem annum scilicet
483. statim in principio sequentis anni, qui est pri-
mus vltimæ hebdomadis, & initium .34. anni ætatis
Christi, in eo (inquam) ipso, est excisus, vt hic dicit An-
gelus, Sequitur vltima hebdomada, de qua mox.

Illud (Et nihil ei) seu quod noster de suo addens
dicit, Et non erit populus eius, qui eum negaturus est,
sic potius intelligitur, Quod Christus excisus de terra
viventium & à Iudæis crucifixus, nihil de lege Mosai-
ca, neq;

ea neq; cultu villo carnis, Sed neq; de Politia aut Oeco-
nomia aliquid habebit, Sed erit regnum eius spirituale
& aeternum, in iustitia & sanctitate veritatis, Psalm. 17.
Non congregabo conuenticula eorum de sanguini-
bus, Omnia nqua, Et alibi, Neq; in monte hoc, neq; in
Ierusalem adorabitis, Nec memor ero nominum eo-
rum super labia mea. Hoc vigilantis verbo, Excidendi,
significat Angelus, moriturum Christum & resurrectu-
rum, & adducturum iustitiam & vitam sine lege & ope-
ribus. Vnde sequitur.

Confirmabit pactum multis hebdomada vna.
Lege Conciones Petri Acto. 3. 4. &c. Et Pauli. 13. &
totum illum librum, In quo docent impleta esse omnia
filijs eorum per Iesum, Et ita patet, quid velit Angelus.
Est autem hac hebdomada aestimanda similis festiuita-
ti Paschæ, in qua feriabantur tota hebdomada. Ita &
hac hebdomada veri & impleti Paschatís, fuit cele-
berrima & sanctissima virtutibus & miraculis spiritus
sancti, & sermone omnium linguarum potenti & mi-
rabili.

Et in dimidia hebdomadis deficiet sacrificium &
oblatio, Hoc factum est, Acto. 15. Quando publica sen-
tentia in Concilio Apostolorum decretum est, onus le-
gis esse tollendum á ceruicibus discipulorum, Id quod
factum est fere. 3. aut. 4. anno post resurrectionem á
dimidio vltimæ hebdomadis.

Quam misere sunt excecati Iudæi, Qui hebdoma-
darum saluberrimam promissionem tam stulte abijci-
unt. Nam sicut Ieremias promissione, 70. annorum
sustentauit Populum in captiuitate, vt scirent certam
esse redemptionem ab illa calamitate. Ita cum futurum

B b ij esset

effet, vt post reditum á captiuitate, non multo leuiori
his calamitatibus vexarentur, (Nam in Babilone certe
magnificentius sunt honorati, tam per reges, q̄ p̄ pro-
phetas excellentissimos, Daniel, Ezechiel &c.) dat eis
Deus solatium promittens, non amplius duratura ista
mala q̄. 70. hebdomadas; Tunc affore ipsum Christum
qui finem faciat aeterna redemptione omnibus malis.
Ipsi vero finem hebdomadarum faciunt initium expe-
ctandi Christi incerto tempore, seipfos á prefinito tē-
pore excludentes, abijciunt sese in Chaos incerti &
nunq̄ futuri temporis, fraudantes sese tam salutari p̄-
missione.

SCRVPVLI IN ISTA SVPPV-
tatione Annorum Mundi.

Duo sunt Scrupuli in ista supputatione annorum
mundi. Vnus ex narratione Stephani Acto. 7. quem
facit Lucas, dicere, q̄ Abraham sit post mortem patris
sui Thare, translatus ex Haran in terrá Canaan. Quod
si verum est, sequitur Abraham fuisse natum anno Tha-
re patris sui. 130. Quia Abraham est. 75. annorū, egres-
sus Haran, i. post mortem patris sui (vt Stephanus di-
cit) Thare autem vixit. 205. annis. Ita clarum est, Abra-
ham esse natum. 13. patris sui Thare.

Contra scribitur Gen. 11. Thare. 70. annorum ge-
nuit Abraham, Nahor & Haran, Durum autem & au-
ditatiae magnae sit dicere, q̄ Mose scribit Abraham esse
natum. 60. annis anteq̄ nasceretur, Quia si est natus. 130
patris sui (vt narratio Stephani sentit) & tamen est (vt
Moses dicit) natus. 70. sequitur esse eum natum. 60. an-
nis ante suā natiuitatē, Hoc est (vt dixi) nimis audere.

Vtram voles sequi sententiā, per me quidem li-
berum sit tibi, Sed difficile erit Mosen corrigere. Ego
sentio

sentio cum Mose, scilicet, Abraham vere esse natum, 70
anno patris sui, Deinde egressum ex Haran ante mor-
tem patris sui, 60, annis. Sic non intercidunt, 60, anni in
numero annorum mundi. Deinde credo, q̄ Thare
genuerit Haran primogenitū, anno suæ ætatis fere tri-
cesimo. Sic enim vides omnes alios patres, Peleg, Eber,
Salach &c. genuisse circa, 30, annum, scilicet festinantes
mundum vacuum implere post Diluuium. Quare &
Thare credendus est eorum exemplo & more genera-
se circa, 30, annum, scilicet Haran primogenitum an-
no fere, 30. Nahor forte post, anno, 40. Ultimo Abra-
ham, 70, & forte ex alia (vt pote) iuniore, Sic enim ipse
appellat Sarai sororem suam, filiam patris sui, non ma-
tris suæ, seu verius neptem ex Haran fratre. Nomi-
natur autem Abraham prior, cum sit iunior, quia p̄-
prie sit anno, 70, natus, Simul hoc Moses admonet, cū
3, filios Thare eodem anno natos scribat, vt cogitemus
alios duos alio tempore esse natos, Quos hic repetit
natos, cum Abraham dicit natum, Sicut supra filij No-
ha numerantur eodem anno nati, cum solus Ham iu-
nior sit illo anno Noha natus, vt supra.

Ad narrationem Stephani dici potest, Non fuis-
se assertionem propriam, sed e vulgo sumptam narra-
tionem, quæ solet esse confusa & obicura. Deinde so-
lent Euangelistæ potius indicare loca scripturæ, q̄ re-
citare, contenti breuiter allegasse & remisisse ad ipsos
fontes, Nam vide Mattheum .i. quomodo genealo-
gia non respondeat historijs. Simul negari non po-
test, eundem locum Acto. 7, non vno modo deprava-
tum esse per aliquos Sciolos. Iste enim error perspi-
uus est, q̄ dicit Dominum apparuisse in Mesopota-

niſa anteq̄ habitaret in Haran, & poſtea egreſſum de
Chaldea, Meſopotamia poſitum eſt, pro Chaldea, niſi
Chaldeam in Meſopotamia ponas, Alioqui iam du-
dum exierat de Chaldea, Vide Aug. lib. 1. de queſtio-
nib, ſuper Genelim.

Alter Scrupulus eſt in annis Ioram regis
Iuda & filij ſui Ahaſia.

Hic omnes ſupputantes, omittunt, 20. annos, q̄d
patet ſic, Ahaſias ſcribitur, 2. Paral. 22. eſſe, 42. annor̄
Rurſus, 4. R. 8. ſcribitur eſſe, 22. annorum. Si igitur
Paraliſſo. vera dicit, erit Ahaſias, 2. annis maior natu
iſo patre ſuo Ioram. Hoc ſic patet, Ioram eſt, 32. an-
norum, cum incipit regnare, & 2. annis regnat, Qui ſi-
mul faciunt, 40. annos, Qua ſententia (ſi quis ſequi ve-
lit) cogetur dicere, Ahaſiam eſſe filium legalem iſius
Ioram, Sed cōtra hoc eſt, q̄ mater Attalia, vxor Ioram,
dicitur mater Ahaſia, Matres vero non ſolent in ſcrip-
turis legalium filiorum, ſed naturalium matres dici,

Sequor igitur Hierony. & Lyram, ſcilicet Ioram
regnare, 28. Viginti autem taceri in Hiſtoria, propter
eius malitiam, qua impie & tyrannice regnavit, Sed
eoſdem annos ſignari in ætate filij Ahaſia, ne fieret er-
ror in Hiſtoria. Ita ſit Ioram pater, ſuo filio Iuniorẽ A-
haſia, 13. maior natu, vel, 27. vt patet.

Hac ſententia ſtante, quam libens ſequor, fiet, vt
vltimus annus, vltimæ hebdomadæ, ſit ipſe qua-
ter milleſimus annus mundi, vt vides
in Chronico.

le
fi
u
d
&
r
u
s
s
n
r
l
s
t
e

